

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a zo sudkýň JUDr. Nory Halmovej (sudca spravodajca) a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobcu: **1. day s.r.o.**, Mlynárska 19, Košice, zastúpeného JUDr. Janou Pavlovou, advokátkou, Mlynárska 19, Košice, proti žalovanému: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie, so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 22. apríla 2014 č. SK/0994/99/2013 konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k.: 6S/74/2014-50 zo dňa 10. septembra 2015, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k.: 6S/74/2014-50 zo dňa 10. septembra 2015 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. SK/0994/99/2013 zo dňa 22. apríla 2014 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Slovenskej obchodnej inšpekcie v Prešove pre Prešovský kraj č. F/0387/07/13 zo dňa 18. novembra 2013 v časti výroku o výške uloženej pokuty mení tak, že **u k l a d á** žalobcovi 1. day s.r.o., Mlynárska 19, Košice, pokutu vo výške 400,- Eur (slovom štyristo Eur).

Vo zvyšnej časti **m e n í** rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/74/2014-50 zo dňa 10. septembra 2015 tak, že žalobu **z a m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

1.

1.1 Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného z 22.04.2014 č. SK/0994/99/2013 aj rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj z 18.11.2013 č. F/0387/07/13 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

1.2 Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že došlo k závažnej procesnej chybe, keď správny orgán so žalobcom neprejednal správny delikt na ústnom pojednávaní, čoho následkom malo byť odňatie práva žalobcovi na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

1.3 Podľa krajského súdu sa trestno-právne princípy analogicky aplikujú i v správnom trestaní za správne delikty.

1.4 Krajský súd konštatoval, že žalobnú námietku žalobcu týkajúcu sa zákonnosti vykonania kontrolného nákupu maloletou osobou nepovažuje za dôvodnú, pretože argumenty uvedené v žalobe nie sú súladné s právnou úpravou a odporujú aj účelu vykonania takejto kontroly. Je logické, že dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov sa môže uskutočniť len tak, že kontrolný nákup vykoná osoba, ktorá nedovŕšila vek 18 rokov.

1.5 Krajský súd sa s ostatnými žalobnými námietkami vzhľadom na vyššie uvedené vážne procesné pochybenie, ktoré malo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia nezaoberal, pretože vo veci je potrebné vykonať ústne pojednávanie pred správnym orgánom, na ktorom žalobca, ak sa ho zúčastní, bude mať právo sa k veci vyjadriť, podať námietky a navrhnúť prípadné dôkazy.

2.

2.1 Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach zmenil tak, že žalobu zamietne a žalobcovi náhradu trov konania neprizná, alternatívne tak, že najvyšší súd rozsudok krajského súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

2.2 V dôvodoch odvolania žalovaný uviedol, že pre posúdenie protiprávnosti konania žalobcu, t.j. či v danom prípade došlo k porušeniu povinnosti podľa § 6 ods. 2 a § 6 ods. 3 zákona číslo 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov (ďalej len „zákon č. 377/2004 Z. z.“), je podstatné zistenie, či predávajúci odoprel osobe mladšej ako 18 rokov tabakový výrobok. Ako prvostupňový, tak aj druhostupňový správny orgán po preskúmaní podkladov k danej veci dospel k záveru, že skutkový stav považujú za presne a spoľahlivo zistený na posúdenie veci, na základe čoho k vykonaniu ďalších dôkazov nepristúpili. V zmysle § 21 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu, alebo ak tak ustanovuje osobitný zákon.

2.3 Nakoľko v predmetnej veci osobitný zákon nariadenie ústneho pojednávania nestanovuje, pričom, správny orgán považoval skutkový stav za riadne a spoľahlivo zistený, a teda vzhľadom na skutočnosť, že ústne pojednávanie by neprispelo k objasneniu veci, toto z vlastného podnetu nenariadil, pričom ani samotný žalobca ústne konanie nenavrhol.

2.4 Žalovaný ma za to, že žalobcovi bola poskytnutá možnosť svoje práva v konaní účinne obhajovať, ktorú pred vydaním prvostupňového rozhodnutia ani nevyužil, žalobca podal až odvolanie, ktoré odvolací orgán posúdil a s podanými námietkami sa riadne vysporiadal.

2.5 Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám čl. 6 ods. 1 Dohovoru vo o vzťahu k ústnosti a verejnosti konania v prípadoch, keď skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitou. Zdôrazňuje, že predmetné právo na verejné prerokovanie trestných obvinení (v danom prípade správnych deliktov) Dohovor

v čl. 6 zaručuje a priznáva v konaní pred „ nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom“.

2.6 V tomto smere poukazuje žalovaný aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR v uznesení č. II. ÚS 134/2014, podľa ktorého neuskutočnenie ústneho pojednávania v konaní pred správnym orgánom nespôsobuje ujmu požiadavkám podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru spočívajúcim v zachovaní princípu ústnosti, verejnosti a prítomnosti na prerokovaní veci. Správny orgán totiž nespĺňa atribúty nestranného a nezávislého súdu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

2.7 Žalovaný ďalej upozorňuje, že zákonodarca zaradil porušenie § 6 ods. 2 a ods. 3 zákona č. 377/2004 Z. z. medzi správne delikty (§ 10 ods. 2) a nie pod inštitút priestupkov uvedených v ustanovení § 11 zákona č. 377/2004 Z. z. Z uvedeného vypláva, že správny orgán sa má riadiť správnym poriadkom a teda nariadiť ústne pojednávanie len ak tak ustanovuje osobitný predpis alebo v prípade, že to vyžaduje povaha veci.

3.

3.1 Podaním z dňa 03.12.2015 sa k odvolaniu vyjadril žalobca, pričom skonštatoval, že proti odvolaním napadnutému rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/74/2014-50 zo dňa 10.09.2015 nemá žiadne námietky a plne sa stotožňuje s jeho výrokovou časťou aj s jeho odôvodnením.

3.2 Žalovaný ďalej navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky predmetný rozsudok potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania, tak ako sú vyčíslené v jeho vyjadrení.

4.

4.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 vetá prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené najmenej 5 dní vopred

na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

4.2 V správnom súdnictve preskúvajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

4.3 Podľa § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúvajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

4.4 Podľa § 244 ods. 3 O.s.p. sa rozhodnutiami správnych orgánov rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia, alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

4.5 Podľa ustanovenia § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

4.6 Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

4.7 Pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

4.8 Podľa § 250j ods. 5 O.s.p vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

4.9 Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. zakazuje sa predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.

4.10 Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 377/2004 Z. z. každý, kto predáva tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, je povinný odoprieť ich predaj osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov.

4.11 Podľa § 10 ods.2 zákona č. 377/2004 Z. z. Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331,- Eur do 6.638,- Eur fyzickej osobe-podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6.

4.12 Podľa § 10 ods. 11 zákona č. 377/2004 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na ukladanie pokút všeobecné predpisy o správnom konaní.

4.13 Najvyšší súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 220 O.s.p. dospel k záveru, keďže nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 O.s.p.), ani na jeho zrušenie (§221 ods. 1 O.s.p.) rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil (§ 250j ods. 5 O.s.p.).

4.14 Pokiaľ ide o námietky ohľadom zákonnosti vykonania kontrolného nákupu (veku osoby, ktorej bol výrobok predaný), krajský súd správne podotkol, že argumenty žalobcu nie sú súladné s právnou úpravou a odporujú aj účelu vykonania takejto kontroly. Vykonať

kontrolný nákup, t.j. preveriť dodržiavanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov, nie je možné iným spôsobom ako pomocou maloletej osoby, pričom Slovenská obchodná inšpekcia na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného zástupcu maloletej osoby, je oprávnená vykonať kontrolu dodržiavania zákazu predaja podľa osobitného predpisu. V zmysle novely zákona č. 142/2013 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 377/2004 Z. z. a o doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa, bol upravený postup Slovenskej obchodnej inšpekcie pri výkone kontroly dodržiavania zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov v súčinnosti s maloletými osobami.

4.15 Pokiaľ ide o úvahu krajského súdu, že došlo k závažnej procesnej chybe, keď správny orgán so žalobcom neprejednal priestupok na ústnom pojednávaní, čoho následkom malo byť odňatie práva žalobcovi na spravodlivý proces pred orgánom verejnej správy v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, s týmto tvrdením sa odvolací súd nestotožňuje. V danom prípade žalobca porušil ust. § 6 ods. 2 a 3 zákona č. 377/2004 Z. z. a zákonodarca zaradil predmetné ustanovenie medzi správne delikty (§ 10 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z.) a nie pod inštitút priestupkov uvedených v ust. § 11 zákona č. 377/2004 Z. z. Z uvedeného vyplýva, že správny orgán sa má riadiť správnym poriadkom, a teda nariadiť ústne pojednávanie len v prípade, ak tak ustanovuje osobitný predpis alebo v prípade, ak to vyžaduje povaha vecí. Preto v preskúvanom prípade rozhodnutiami a postupom správnych orgánov nebola žalobcovi odmietnutá spravodlivosť (denegatio iustitiae). Najvyšší súd zdôrazňuje, že v konaní o správnych deliktoch sa v plnom rozsahu uplatňuje zásada písomnosti konania. Navyiac, žalobca mal možnosť navrhnúť a dožadovať sa o. i. aj ústneho pojednávania, čo však nespravil, ako vyplýva z priloženého administratívneho spisu, svoju možnosť navrhovať dôkazy, vysvetliť svoje argumenty, či inak hájiť svoje právo pred vydaním prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu ani nevyužil (s výnimkou podania odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu).

4.16 Poukazujúc na uvedené, dospel senát odvolacieho súdu k záveru, že súd prvého stupňa v tomto smere nesprávne vyvodil povinnosť správnych orgánov nariadiť v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch ústne pojednávanie.

4.17 Najvyšší súd s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 5 O.s.p., ak súd na základe vykonaného dokazovania (na podklade administratívneho a súdneho spisu) dospel k záveru, že o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán, môže rozhodnúť o uložení sankcie sám. Uvedené ustanovenie zákona sa vzťahuje aj na odvolacie konanie (§ 246c, § 211 ods. 2 O.s.p.).

4.18 Za vecne nesprávne považoval najvyšší súd výrok o výške uloženej sankcie, čo v rámci rozhodovania v plnej jurisdikcii napravil sám zmenou výroku rozhodnutia správneho orgánu (§ 250j ods. 5 O.s.p a § 250ja ods. 4 O.s.p.).

4.19 Pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie, dospel odvolací súd k záveru, že v konaní nebola preukázaná vyššia miera negatívnych dôsledkov konania žalobcu (závažnosť, dĺžka konania a následky), než ktorá vyplýva z rozhodnutí žalovaného a prvostupňového správneho orgánu. Preto považoval uloženie sankcie v dolnej hranici zákonom stanoveného rozpätia v sume 400,- Eur za primerané okolnostiam prípadu a súčasne zodpovedajúce aj požiadavke generálnej prevencie. Prihliadol pri tom na skutočnosť, že žalobca podľa obsahu preskúmaného spisu nebol za porušenie povinností tohto druhu v minulosti sankcionovaný.

4.20 Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu vo zvyšnej časti zmenil rozsudok krajského súdu a žalobu ako nedôvodnú zamietol.

4.21 Vzhľadom na dôvody zmeny rozsudku odvolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov konania (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p.), keďže nemal vo veci plný úspech a k zmene rozhodnutia prišlo až počas konania na odvolacom súde a to len v časti výšky uloženej sankcie.

4.22 Podľa § 492 ods. 2 zákona Národnej rady SR č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), odvolacie konania podľa piatej časti O.s.p. začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V tomto prípade bolo odvolanie podané pred 1. júlom 2016, Najvyšší súd SR preto procesne postupoval podľa ustanovení O.s.p.

Poučenie : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 1. decembra 2016

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková